

Pü-sz. üi. váll. gy-ib. (2004. 05.)

Megoldási, javítási és értékelési útmutató

Vállalkozásgazdálkodási ismeretek alkalmazása 90perc; 90pont

Az útmutatótól eltérő, **minden szakmailag helyes választ, természetesen elfogadunk!** Az I. alatti feladatokon belül, illetve a feladatok között az itt javasolt **részpontarányok is változtathatóak**, (a vizsgázó teljesítményarányaitól függően), de úgy, hogy az **első** feladat pontszáma legfeljebb **4 ponttal**; a másodiké és a harmadiké **2-2 ponttal** módosulhat.

I. Megoldás

Pontsz.

1.

GDP		NDP	
Fogalom: Évi össztermékből és szolgáltatásból <i>országban belül további feldolgozásra nem kerülő</i> rész (végtermék), illetve annak értéke.		Évi hazai tiszta jövedelmet megtestesítő termék és szolgáltatás.	1+1
Értékösszetétel: $NDP + C_a$		$GDP - C_a$; vagy $GO - C_f - C_a$	2+2
Azonosságaiuk:		a) mindkettő makróteljesítmény alapkategória b) mindkettő része a GO-nak c) egyik sem tartalmaz C_f -et d) mindkettő flow típusú e) mindkettő hazai típusú stb.	2
Különbségük:		a GDP bruttó típusú, az NDP nettó típusú Ok és mennyiségi eltérésük: C_a	2
Értéknagyságuk: 14 000 mrd		13 000 mrd	2+2
Mellékszámítás			
$GDP = GO - C_f: 26\ 000 - 12\ 000 = 14\ 000$			
$NDP = GO - C_f - C_a: 26\ 000 - 12\ 000 - 1\ 000 = 13\ 000$			
vagy $GDP - C_a: 14\ 000 - 1\ 000 = 13\ 000$			
			Σ 14 p.

Értékelés: Ha a számolás és számszerű eredmény helyett csak művelet bejelölés van képletekkel hibátlanul, akkor a 4 részpont helyett csak 1+1 részpont adható. Az azonosságoknál már kettő helyes megjelölésért megadható a 2 pont.

Számolási hibáért – mint eddig – hibánként 1 pont levonás jár. Ugyanazon hiba ismétléséért a levonandó pontszám nem növekszik.

2. Az üzleti terv *marketing-fejezet* elemei:

- a) **Marketingstratégia:** előirányzatából az adott időszakban megvalósítandó feladatok. 1+2
- b) **Marketing mix 4 eleme:** mindegyikéből mit, hogyan valósítanak meg az adott időszakban. 1+2
- c) **Értékesítési előirányzatok:** árbevétel növekedése és piaci részesedés alakulása → termékcsoporthoz és fogyasztói csoport megosztásban. 1+2
- d) **Szakmai háttéranyagok:** az előbbieket – különösen a c) – megalapozását bizonyítandó céllal (pl. piackutatási eredmények, szakágazati tanulmányok, vevői szándéknyilatkozatok). 1+2

Σ 12 p.

3. Tárgyi eszközök

1. **Fogalma:** Vállalati vagyon egy része dologi formában, amely **tartósan** (egy éven túl) szolgálja a gazdálkodást, fokozatos elhasználódás mellett. 2

2. Jellemzői:

- a) Vállalati vagyon **kevésbé mobil** dologi formája.
- b) Létesítése **tőkebefektetés** és értéke részletenként, fokozatosan lesz költséggé és térül vissza az árbevételben.
- c) Anyaga nem kerül bele a vele előállított termékbe, és folyamatos elhasználódása közben is **megtartja funkcióképességét**.
- d) **Aktív formái** (gépek, berendezések, felszerelések, járművek, műszerek, stb.) alapvetően **meghatározzák a termelőfolyamat jellegét** és teljesítőképességét (műszaki technológiai jelleg és színvonal, termékmínőség és munkatermelékenység).
- e) Létesítése és pótlása gondos műszaki, -gazdasági- és pénzügyi előkészítést, elemzést és mérlegelést igényel. 6

3. **Szerepe:** a termelő folyamat meghatározója, a korszerű technika és technológia, az **innováció** hordozója. 2

Értékelés: jellemzőinél már 4 említésért megadható a 6 pont.

Σ 10 p.

II. Megoldás	Feladat sorszáma	1.	2.	3.	4.	5.
	Megoldás betűjele	a	c	c	c	d

5x2 = 10 p.

Csak egyértelmű jelölést fogadunk el.

III. Megoldás

1. **Lefölöző árpolitika:** Adott áru piacra történő bevezetésekor alkalmazható árpolitika egyik formája. **Magas ár:** erősen innovatív cég speciális tulajdonságú új termékeinél alkalmazzák. Később keresletcsökkenés, ill. költségcsökkentés okán mérséklődő ár lesz.
2. **Darabbér:** A teljesítménybér egyik formája, amely meghatározott mennyiségű termék előállításáért járó bér. „Sima” formája független a normateltetés mértékétől.
3. **Anyagkihozatali norma:** meghatározza, hogy *egységnyi anyagból mennyi* terméket kell előállítani. Az anyagnormák egyik alapváltozata.
4. **Számviteli profit:** Az árbevétel és a számviteli költség (állandó+változó költség) különbsége. Lehet kisebb, azonos és nagyobb is, mint a normál profit.
5. **Többdimenziós vállalati válság:** A vállalat egészére és a külső kapcsolatok (vevők, szállítók, bankrendszer, stb.) nagy részére is kiterjedő válság.

Értékelés: Fogalom gyanánt ne valaki(k) valamiféle definícióját várjuk vagy kívánjuk meg szó szerint, hanem a szakmailag helyes tartalmat, esetleg körülírást honoráljuk tárgyyszerű értékétől függően a 3 ponton belül.

Maximális pontszám:

5x3 = 15 p.

IV. Megoldás

1. **I** A normálprofitnak része a tőkekamat, amelynek kifejezett, természetes funkciója a felhalmozódás és tőkévé képződése, bővítést és fejlődést szolgál. Szabad verseny körülményei között hosszú távon nincs is más forrás.
2. **H** Nem azonos értékkel, hanem **törzsbetéteikkel arányosan** növelik.
3. **H** Rugalmas keresletű áruk azok, amelyek keresletváltozása nagyobb mértékű, mint a keresletet meghatározó tényező (pl. az ár) változása.
4. **H** A kiegészítő fizetés a munkát nem tartalmazó időre járó bér (pl. fizetett ünnepnapra, évi rendes szabadságra folyósított bér ...). A prémium és jutalom kivételes teljesítményért járó illetmény.
5. **H** Tartalmazhat pl. tárgyi eszköz-értékcsökkenést az elszámolt időszakban.

Értékelés: Helyes választás, hibátlan indoklással 3 pont, részben helyes vagy hibás indoklásért – az indoklás értékétől illetve hibájától függően – 1 vagy 2 pont.

Rossz választás bármilyen indoklással és bármilyen választás indoklás nélkül 0 pont.

Maximális pontszám:

5x3 = 15 p.

V. Megoldás

1.

$$a) K_q: \frac{G \times I}{N} = \frac{16 \times 1\,840}{2} = \frac{29\,440}{2} = 14\,720$$

2

$$b) K_h: \frac{q}{K_q} = \frac{12\,512}{14\,720} \times 100 = 85\%$$

2

c) „Gyenge” a jobb, de még a „megfelelő” is elfogadható, ha logikus indokot ír a jelölt.

1+2

A gyengéhez kapcsolt **okok** lehetnek pl. rossz munkaszervezés, nyersanyagszállítás akadózása, munkafegyelem lazaságai, gépek karbantartásának elhanyagolása miatt gyakori meghibásodás, állásidő, stb.

Két értelmes ok megjelöléséért adható a 3 pont.

Σ 7 p.

2.

a) gazdasági költség: R-gπ: 66-4 = 62

2

b) változó költség: (számv.) TC-FC: 44-16 = 28

2

c) normál profit: R- TC- gπ: 66-44-4 = 18

3

Σ 7 p.

Értékelés: Hibátlan számolási eredmény képletek nélkül is teljes értékű és megadjuk a teljes pontszámot. Ha hibátlan képletet ad, számolás és eredmény nélkül, akkor is adjuk minden helyes képletért 1 pontot.

Egyébként **számolási hibákért** hibánként 1 pontot vonunk le, de a hiba ismétlődése esetén nem nő a levonandó pontok száma.

Tananyag, -irodalom

A feladatok részben, vagy egészben több forgalomban lévő és használható könyvből megoldhatóak. Például:

- Dr. Jelen Tibor és szerzőtársai: Vállalkozások gazdálkodása. Nemzeti TK. 1999.
- Dr. Roóz József: Vállalkozások gazdaságtana. Perfekt 311/2003
- Dr. Bedő Gy. – Dr. Varga S.: Vállalkozásgazdálkodási ismeretek. Perfekt 313/1998
- Dr. Bedő Gy.: Feladattár a vállalkozások gazdaságtanához. Perfekt 311-F/1998.